

62.10.011.005.001.230

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ: ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Θ. 24401, 1705 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΤΗΛ.: 22409502 - 22409507
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 18/09/2024

ΑΙΤΗΤΗΣ: ΑΗΚ ΒΡΔ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΣΥΛΒΙΑ ΣΠΥΡΟΥ & ΆΛΛΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΑΜΦΙΠΟΛΕΩΣ 11, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ
Τ.Θ. 24506, 1399 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΑΡ. ΑΙΤΗΣΕΩΣ: ΛΑΡ/00642/2023

ΗΜΕΡ. ΛΗΨΕΩΣ: 7/09/2023
Φ/ΣΧ: 50 28

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ: 3,20MWp με σύστημα αποθήκευσης ενέργειας
1 Μωρ/2 Μωρ

Αρ. Τεμ.: 148,134

ΠΟΛΗ/ΧΩΡΙΟ: ΤΕΡΣΕΦΑΝΟΥ

Τμήμα: 0

Η Πολεοδομική Αρχή με το παρόν εγκρίνει την αίτηση για πολεοδομική άδεια για την ανάπτυξη που αναφέρεται πιο πάνω και που περιγράφεται λεπτομερώς στην αίτηση που υποβλήθηκε, με βάση τα σχέδια που έχουν εγκριθεί (με οποιεσδήποτε τυχόν τροποποιήσεις που δείχνονται πάνω σ' αυτά) και με την προϋπόθεση τηρήσεως των δρών του Παρατήματος που επισυνάπτεται.

- Κιν.: - Δίκιο Δροβιτζίδης Μαρκού,
- Δίκιο Τίτο Περιβαλλητικού, ✓
- Επαρχ. Οργ. Αυτοδιοικ. Ήπιας,
- Πρόεδρο Κοιν. Σύζη. Τερτεφάνου.

(Υπ.) ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ

για διεύθυνθ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Πολεοδομική Αρχή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- Η άδεια αυτή δεν περιλαμβάνει χορήγηση άδειας με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο ή άλλο Νόμο. Είναι ευθύνη του αιτητή να αποταθεί ξεχωριστά για την εξασφάλιση των άλλων αδειών που απαιτούνται.
- Αν θεωρείτε ότι τα νόμιμα συμφέροντα σας παραβλάπτονται από την απόφαση αυτή, μπορείτε, μέσα σε 30 μέρες το αργότερο από την ημερομηνία κοινοποίησεως της αποφάσεως, να υποβάλετε Ιεραρχική Προσφυγή στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η Προσφυγή ασκείται με την κατάθεση εγγράφου μέσα στηνπιο πάνω προθεσμία, στο Υπουργείο Εσωτερικών, που περιέχει τους λόγους για τους οποίους γίνεται η Προσφυγή και με κοινοποίηση, μέσα στην ίδια προθεσμία, αντιγράφου της Προσφυγής στην Πολεοδομική Αρχή.
- Για να καταστεί δυνατή η εξέταση της Ιεραρχικής Προσφυγής θα πρέπει να καταβάλετε στο γραφείο της Πολεοδομικής Αρχής τα δικαιώματα που έχουν καθοριστεί για τις Ιεραρχικές Προσφυγές, με βάση τους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμούς του 2013 (Κ.Δ.Π. 29/2013) και να επισυνάψετε αντίγραφο της απόδειξης στην Ιεραρχική Προσφυγή που θα υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΑΡ/00642/2023

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΑΗΚ ΒΡΔ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΣΥΛΒΙΑ ΣΠΥΡΟΥ & Άλλη

- (12) Η ανάπτυξη να μην τεθεί σε χρήση εκτός αν εκτελεστούν όλοι οι όροι της άδειας αυτής.
- (20) Η χρήση της ανάπτυξης και των επιμέρους χώρων της να είναι όπως δείχνεται στα σχέδια που εγκρίθηκαν.
- (40) Η ανάπτυξη να πραγματοποιηθεί στη θέση που δείχνεται στα εγκριμένα σχέδια.
- (500) Η παρούσα πολεοδομική άδεια αφορά στην κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 3,20MW_p με σύστημα αποθήκευσης ενέργειας 1MWh/2Mwh, με υποστηρικτικές χρήσεις (υποσταθμός Α.Η.Κ με βοηθητικούς χώρους, προκατασκευασμένους οικισκούς υποσταθμού και μπαταριών), εντός των τεμαχίων με αρ. 139 και 148, Φ./Σχ. 50/28, στην Τερσεφάνου.
- (501) Η άδεια αυτή είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και θα ισχύει για περίοδο (5) χρόνων. Η δυνατότητα παράτασης της ισχύος της άδειας αυτής θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα υπάρχει σε ισχύ άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (PAEK), η οποία να καλύπτει χρονική περίοδο εντός της πιστοποιημένης διάρκειας ζωής του βασικού εξοπλισμού του πάρκου, καθώς επίσης και από την δυνατότητα υδροδότησης των τεμαχίων για αρδευτικούς σκοπούς από το Κυβερνητικό Υδατικό Δρυγό (Χωμάτινο Φράγμα Αποθήκευσης Ανακυκλώσιμου Νερού). Η σχετική αίτηση για παράταση της ισχύος της παρούσας προσωρινής άδειας, θα πρέπει να υποβληθεί 3 μήνες πριν από τη λήξη της και η αιτούμενη διάρκεια της να συμπίπτει με εκείνη της σχετικής άδειας που εκδίδεται από τη PAEK.
- (502) Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν εκδοθεί άδεια κατασκευής του σταθμού και στη συνέχεια άδεια λειτουργίας / παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του φωτοβολταϊκού πάρκου από τη PAEK, η παρούσα άδεια παύει αυτόματα να ισχύει.
- (503) Σε περίπτωση διακοπής της παραγωγής ενέργειας ή λειτουργίας του φωτοβολταϊκού πάρκου όλες οι εγκαταστάσεις του συστήματος να αποξηλωθούν και απομακρυνθούν, και να αποκατασταθεί το τοπίο μέσα σε καθορισμένη χρονική προθεσμία, σύμφωνα με τις οδηγίες της αρμόδιας Αρχής.
- (504) Το τμήμα της υπό ανάπτυξη ακίνητης ιδιοκτησίας, που δείχνεται με κόκκινη γραμμή και κίτρινο χρώμα στο εγκριμένο χωρομετρικό σχέδιο να παραμείνει ελεύθερο από οποιαδήποτε κατασκευή και να διαφυλαχθεί για

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΑΡ/00642/2023

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΑΗΚ ΒΡΔ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΣΥΛΒΙΑ ΣΠΥΡΟΥ & ΆΛΛΗ

τυχόν μελλοντική διεύρυνση του οδικού δικτύου.

- (505) Σε καμία περίπτωση οποιοδήποτε μέρος των οικοδομών ή και των εγκαταστάσεων, ή επιχωμάτωση, σε ύψος μεγαλύτερο από 1,20 μ. από τη στάθμη του φυσικού συνεχόμενου εδάφους, να ανεγερθεί / εκτελεστεί σε απόσταση μικρότερη από 6,00 μ. από τα σύνορα του τεμαχίου, εκτός από τις περιπτώσεις όπου ειδικά αναγράφεται διαφορετικά πάνω στα εγκριμένα σχέδια ή περιγράφεται σε άλλο όρο της άδειας.
- (506) Οι κατασκευαστικές εργασίες για την υλοποίηση της ανάπτυξης να μην επηρεάσουν καθ' οποιονδήποτε τρόπο ξένα τεμάχια, παρακείμενες ιδιοκτησίες και τους εγγεγραμμένους δημόσιους δρόμους.
- (507) Να αφεθεί είσοδος/έξοδος οχημάτων μόνο στη θέση και με το πλάτος που δείχνεται στα εγκεκριμένα σχέδια.
- (508) Να διαμορφωθούν και να διατηρούνται στον ελεύθερο χώρο του τεμαχίου τουλάχιστον δύο (2) χώροι στάθμευσης οχημάτος, για τις ανάγκες της παρούσας ανάπτυξης, στη θέση και διαστάσεις/γεωμετρικά χαρακτηριστικά που φαίνονται στα εγκεκριμένα σχέδια.
- (509) Η περίφραξη να τοποθετηθεί στη θέση που δείχνεται στο εγκεκριμένο χωροταξικό σχέδιο και να κατασκευαστεί σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια (χωροταξικό σχέδιο και σχέδιο λεπτομέρειας περίφραξης).
- (510) Να τικανοποιηθούν οι όροι των ακόλουθων διαβουλευτών, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της άδειας αυτής, και οι οποίοι έχουν την αρμοδιότητα παρακολούθησης/υλοποίησης των όρων:
i. του Τμήματος Περιβάλλοντος (όπως αυτοί διατυπώνονται στη σχετική Γνωμοδότηση που εκδόθηκε στις 03/07/2024).
ii. της Α.Η.Κ (όπως αυτοί διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομηνίας 08/02/2023),
που επισυνάπτονται ως Παραρτήματα 1, 2 αντίστοιχα και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας άδειας.
- (511) Πριν την έναρξη λειτουργίας της ανάπτυξης οι αιτητές να αποταθούν στις Αρμόδιες Αρχές για να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες άδειες / εγκρίσεις, που πιθανόν να απαιτούνται από άλλες νομοθεσίες και να τηρηθούν όλοι οι όροι / προϋποθέσεις που τυχόν θέσουν, όπως για θέματα πυρασφάλειας και πυροπροστασίας.
- (512) Σε περίπτωση σύγκρουσης ή ασυμβατότητας μεταξύ των εγκριμένων σχεδίων της παρούσας πολεοδομικής άδειας και των όρων που τίθενται σε αυτή, θα υπερισχύουν οι όροι της άδειας.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΑΡ/00642/2023

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : ΑΗΚ ΒΡΔ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΣΥΛΒΙΑ ΣΠΥΡΟΥ & ΆΛΛΗ

Σημειώσεις προς τους Αιτητές και την Αρμόδια Αρχή:

1. Η αίτηση δεν έχει αξιολογηθεί σε σχέση με άλλα θέματα που αφορούν πρόνοιες νομοθεσιών άλλων από τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο.

2. Σε περίπτωση που απαιτείται τροποποίηση των εγκριμένων με την παρούσα Πολεοδομική Ωδεια σκεδίων λόγω εφαρμογής των Οικοδομικών Κανονισμών ή απόψεων άλλων Τμημάτων / Υπηρεσιών, για τις οποίες απαιτείται η χορήγηση νέας Πολεοδομικής Ωδειας / δγκρισης, να υποβληθούν στην Πολεοδομική Αρχή τροποποιημένα σκέδια για έγκριση.

3. Στα πλαίσια εξέτασης της αίτησης ζητήθηκαν οι απόψεις των ακόλουθων εμπλεκόμενων Τμημάτων / Υπηρεσιών:

- Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
- Πρόεδρο Κοινοτικού Συμβουλίου Τερσεφάνου
- Λιακειριστή Συστήματος Διανομής Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου
- Επαρχος Λάρνακας
- Διευθύντρια Τμήματος Γεωργίας

Αντίγραφα των αναφερόμενων απόψεων επισυνάπτονται στην αρμόδια Αρχή (Ε.Ο.Α Λάρνακας).

(Υπ.) ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ

(Μάριος Κατσαντώνης)

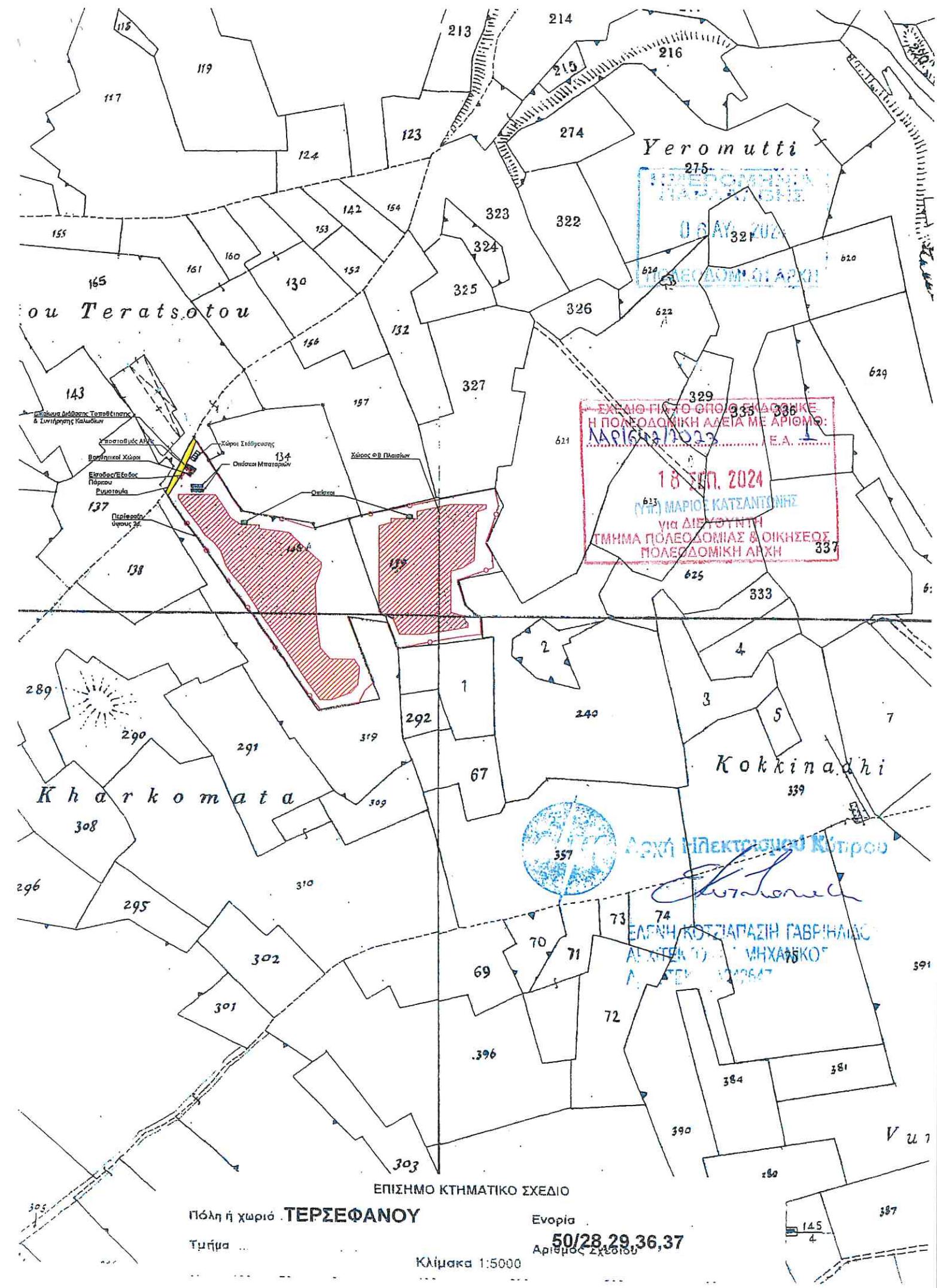
για Διευθυντή

Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΕΟ/ΚΧΓ

18.09.2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ .....

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 02.10.011.005.001.230

Αρ. Τηλ.: 22408928

E-mail: akonnaris@environment.moa.gov.cy

3 Ιουλίου 2024

ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

**ΜΕΕΠ προς αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 3,2MW,
στην κοινότητα Τερσεφάνου, της επαρχίας Λάρνακας (ΛΑΡ/00642/2023)**

Γνωμοδότηση με βάση το άρθρο 29

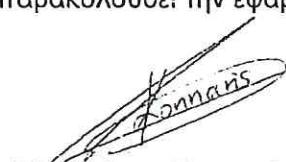
Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. ΛΑΡ/00642/2023 και ημερομηνία 17/10/2023 και με βάση το άρθρο 29 των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2023, σας αποστέλλω τη Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής σε σχέση με το έργο «Κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 3,2MW, στην κοινότητα Τερσεφάνου, της επαρχίας Λάρνακας» και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

- i. Η Περιβαλλοντική Αρχή έχει συνηγορήσει υπό όρους για τον σχεδιασμό και την χωροθέτηση του έργου, χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένη και σύνδεση του έργου με το δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- ii. Σύμφωνα με τα Συμπληρωματικά Στοιχεία που υποβλήθηκαν στις 15/05/2024, στο πλαίσιο αξιολόγησης των δυνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από το προτεινόμενο έργο, αναφέρθηκε ότι «εκτιμάται ότι το υπό εξέταση ΦΒ πάρκο θα συνδεθεί με υφιστάμενο υποσταθμό του ΦΙΖ (Ελεύθερη Βιομηχανική Ζώνη) περί το Καλό Χωρίο στην επαρχία Λάρνακας και η γραμμή όδευσης θα ακολουθήσει τους εγγεγραμμένους δρόμους/μονοπάτια στα όρια των τεμαχίων». Επίσης, κατά την παρουσίαση της ΜΕΕΠ στην Επιτροπή, εκπρόσωποι του Κύριου του Έργου ανέφεραν ότι το μήκος της υποδομής σύνδεσης του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) δύναται να είναι μεγαλύτερο των 6 χιλιομέτρων.
- iii. Η θέση της πλειοψηφίας των μελών της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για το προτεινόμενο έργο ήταν αρνητικές λόγω της έλλειψης επαρκούς πληροφόρησης σχετικά με την ακριβή χωροθέτηση της υποδομής σύνδεσης του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο της ΑΗΚ. Σημειώνεται ότι μεταξύ του χώρου ανάπτυξης του προτεινόμενου έργου και του υποσταθμού όπου προτείνεται να διέλθει η υποδομή σύνδεσης εντοπίζονται διάφορα περιβαλλοντικά στοιχεία.
- iv. Οι υποδομές σύνδεσης αποτελούν ξεχωριστό έργο, το οποίο, λόγω του ότι το απαιτούμενο μήκος της σύνδεσης θα είναι άνω του ενός (1) χιλιομέτρου, θα πρέπει να υποβληθεί για αξιολόγηση από ΛΑΡ/00642/2023 Καλυπτική επιστολή για Γνωμοδότηση ΕΝΤΥΠΟ 16 (Σελ. 1)

την Περιβαλλοντική Αρχή βάσει των προνοιών του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018, και των τροποποιήσεών του, όταν ολοκληρωθούν οι σχετικές μελέτες/ σχεδιασμοί από τον Κύριο του Έργου σύνδεσης.

- v. Κατά τον σχεδιασμό της επέκτασης του δικτύου, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι έντονες ανησυχίες των μελών της Επιτροπής και να προταθούν κατάλληλες σχεδιαστικές λύσεις.
- vi. Συνεπώς, η θετική προσέγγιση της Περιβαλλοντικής Αρχής για το έργο δεν επεκτείνεται και δεν συμπεριλαμβάνει τις υποδομές σύνδεσης του έργου με το σύστημα μεταφοράς ενέργειας. Οι απόψεις της Περιβαλλοντικής Αρχής για την σύνδεση του έργου, θα σας γνωστοποιηθούν μετά την αξιολόγηση εναλλακτικών σχεδιαστικών λύσεων που θα κατατεθούν παράλληλα με την ολοκλήρωση της σχετικής μελέτης σύνδεσης από τον Κύριο του Έργου σύνδεσης.
- vii. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 31 του πιο πάνω Νόμου, παρακαλείστε όπως η απόφαση της Πολεοδομικής Αρχής να κοινοποιηθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθεί την εφαρμογή των όρων που το αφορούν.

Κωνσταντίνος
Κονναρής
Πα. Α.ν. Διευθύντρια

Κοινοποίηση:

- Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
(υπόψη κου Φαίδων Ενωτιάδη)
- Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
(υπόψη κου Ιωάννη Χριστοφίδη)
- Διευθυντή Τμήματος Δασών
(υπόψη κου Κωνσταντίνου Χαραλάμπους)
- Διευθυντή Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων
(υπόψη κας Έλενας Φοινικαρίδου, κου Κώστα Αριστείδου και κας Αλεξίας Παναγή)
- Γεροϊστάμενο Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας
(υπόψη κου Γιανίκου Παναγίδη)
- Πρόεδρο Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου
(υπόψη Δρ Ελένης Μορισσώ και Δρ Βύρωνα Ιωάννου)
- Πρόεδρο Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου
(υπόψη κας Μυρούλας Χατζηχριστοφόρου)
- Εκτελεστικό Διευθυντή Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου
(υπόψη κας Βασιλικής Αναστάση, κου Τάσου Σιαλή και κου Χρίστου Νικηφόρου)
- Εκτελεστικό Διευθυντή TERRA CYPRIA

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 29 ΚΑΙ 30
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΈΡΓΑ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2023**

**ΕΡΓΟ «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ
ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 3,2MW ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΕΡΣΕΦΑΝΟΥ ΣΤΗΝ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»**

ΑΡ. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ: ΛΑΡ/00642/2023

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018, και των τροποποιήσεών του, η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ. ΛΑΡ/00642/2023 και ημερομηνία 19 Οκτωβρίου 2023) για αξιολόγηση.

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπουν οι πιο πάνω Νόμοι, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχής εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το πρειεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση μέσω δημόσιας παρουσίασης, που έγινε σε αίθουσα του Κοινοτικού Συμβουλίου Τερσεφάνου, και μέσω έκθεσης πληροφοριών, που περιλάμβανε ανάρτηση της προκαταρκτικής ΜΕΕΠ με σχετική ανακοίνωση και έκθεση πληροφοριών για το έργο στην ιστοσελίδα του Κοινοτικού Συμβουλίου και διάθεση της προκαταρκτικής ΜΕΕΠ σε έντυπη μορφή στα γραφεία του Κοινοτικού Συμβουλίου Τερσεφάνου.

Στις 16 Ιανουαρίου, 16 Φεβρουαρίου, και 11 Μαρτίου 2024, το Τμήμα Περιβάλλοντος ζήτησε συμπληρωματικά στοιχεία για το προτεινόμενο έργο, τα οποία υποβλήθηκαν. Ακολούθως, η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εξέτασε το Έργο σε συνεδρία της, στις 23 Απριλίου 2024, όπου προέκυψε ανάγκη για υποβολή πρόσθετων συμπληρωματικών στοιχείων, τα οποία ζητήθηκαν μέσω επιστολής, στις 30 Απριλίου 2024, και υποβλήθηκαν στις 24 Μαΐου 2024. Το θέμα επανεξετάστηκε σε συνεδρία της Επιτροπής Εκτίμησής Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, στις 4 Ιουνίου 2024.

Η παρούσα Γνωμοδότησης της Περιβαλλοντικής Αρχής ετοιμάστηκε με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, την επιτόπια επίσκεψη που εκτελέσθηκε στον χώρο ανάπτυξης, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και τη ΜΕΕΠ.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) αφορά κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 3,2MW, εξοπλισμένο με σύστημα αποθήκευσης ενέργειας 1MW/2MWh, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Ο χώρος ανάπτυξης χωροθετείται εντός των τεμαχίων με αρ. 139 και 148, Φ/Σχ. 50/28, στην κοινότητα Τερσεφάνου, της επαρχίας Λάρνακας. Τα τεμάχια εμπίπτουν εντός της πολεοδομικής ζώνης Γ3. Το συνολικό εμβαδόν των τεμαχίων είναι 48.162 m². Η πρόσβαση στα τεμάχια θα γίνεται μέσω υφιστάμενου χωμάτινου δρόμου.

Στο προτεινόμενο έργο θα εγκατασταθούν 4.740 μονοκρυσταλλικά ΦΒ πλαίσια ισχύος 675 Watt και θα τοποθετηθούν σε σειρές σε σταθερές μεταλλικές βάσεις με τη μέθοδο της πασσαλόμπηξης, ενώ όπου αυτό δεν είναι οφικτό, λόγω υποστρώματος, θα γίνεται μπετόμπηξη. Επίσης θα τοποθετηθεί περίφραξη περιμετρικά του χώρου των πλαισίων, η οποία θα απέχει από το έδαφος ώστε να επιτρέπει τη μετακίνηση ειδών πτανίδας. Στο έργο περιλαμβάνεται η τοποθέτηση υποσταθμού της ΑΗΚ, ενώ θα διαμορφωθεί χώρος για τις μπαταρίες αποθήκευσης ενέργειας, δωμάτιο παραγωγού, μετρητών και δωμάτιο συνεδριάσεων, όπως και τέσσερεις χώρους στάθμευσης. Εκτιμάται ότι το ΦΒ πάρκο θα συνδεθεί με υφιστάμενο υποσταθμό του FIZ, ενώ σύμφωνα με την ΜΕΕΠ, θα χρειαστεί να πραγματοποιηθούν εργασίες σύνδεσης του ΦΒ πάρκου με το δίκτυο Μέσης Τάσης της του Ιδιοκτήτη Δικτύου Μεταφορών (ΑΗΚ).

Η σημερινή χρήση γης στην ΑΠΜ είναι γεωργική – με ξηρικές καλλιέργειες (σιτηρά), ενώ στην ευρύτερη περιοχή μελέτης (ΕΠΜ) εντοπίζονται γεωργικές καλλιέργειες, και κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, ενώ σε απόσταση μεγαλύτερη των 630 μέτρων εντοπίζονται φωτοβολταϊκά πάρκα και δύο αιολικά πάρκα. Δεν εντοπίστηκαν εγγεγραμμένα υδατορέματα σε αμεσότητα με τα τεμάχια ανάπτυξης. Τα υπό ανάπτυξη τεμάχια βρίσκονται σε απόσταση 1.035 μέτρα από το πλησιέστερο όριο οικιστικής ζώνης, της κοινότητας Τερσεφάνου. Η εκτιμώμενη έκταση τους εδάφους που θα σφραγίστει με την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών του προτεινόμενου έργου θα είναι ~ 143 m².

Η περιοχή μελέτης δεν εμπίπτει σε καμία περιοχή του δίκτυου Natura 2000. Απέχει περίπου 5,5 χλμ από την περιοχή «ΖΕΠ Ποταμός Παναγίας Σταζούσας (CY6000007)» και περίπου 6,9 χλμ από την «ΕΖΔ & ΖΕΠ Αλυκές Λάρνακας (CY6000002)».

Όσον αφορά τη χλωρίδα της ΑΠΜ, σύμφωνα με την ΜΕΕΠ, εντός των τεμαχίων της προτεινόμενης ανάπτυξης εντοπίστηκαν 10 είδη χλωρίδας, εκ των οποίων κανένα δεν αποτελεί είδος του Κόκκινου Βιβλίου, ενώ δεν εντοπίστηκε κάποιος σημαντικός οικότοπος. Εντός των υπό μελέτη τεμαχίων καταγράφηκαν και 6 δέντρα του είδους *Crataegus azarolus* (μοσφιλιά) και ένα δέντρο του είδους *Ceratonia siliquae* (χαρουπιά), οποία θα επηρεαστούν μόνο 10 δέντρα χαρουπιάς, από τα οποία θα επηρεαστεί το δέντρο χαρουπιάς που θα μεταφυτευθεί σε διαφορετικό χώρο εντός των τεμαχίων ανάπτυξης. Στα βορειοανατολικά της ΑΠΜ, σε απόσταση περίπου 500 μέτρων εντοπίστηκε το προστατευόμενο φυτό του Κόκκινου Βιβλίου της Χλωρίδας της Κύπρου «*Ophrys kotschyi*».

Όσον αφορά τα είδη πανίδας, εκτελέστηκαν συνολικά οκτώ (8) επιπτόπιες καταγραφές πτηνοπανίδας, μεταξύ Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου 2022, σύμφωνα με τον οδηγό της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας. Συνολικά καταγράφηκαν 9 είδη πτηνοπανίδας, εκ των οποίων 6 είδη είναι επιδημητικά που φωλιάζουν εκ των οποίων τα 2 είναι και μεταναστευτικά, τα 2 είναι μεταναστευτικά που φωλιάζουν εκ των οποίων το 1 είναι και μεταναστευτικό και 1 χειμερινός επισκέπτης. Σημειώνεται ότι 1 από τα είδη (*Oenanthe cypriaca*) αναγράφεται στο Παράρτημα I της Ευρωπαϊκής Οδηγίας των Πτηνών Birds Directive 2009/147/EK και είναι ενδημικό είδος της Κύπρου. Επίσης 1 είδος (*Columba livia*) αναγράφεται στο Παράρτημα II της Ευρωπαϊκής Οδηγίας των Πτηνών Birds Directive 2009/147/EK.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το Έργο και των πιθανών επιπτώσεων που το Έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Πιο κάτω αναφέρονται οι κύριες δυνητικές επιπτώσεις που καταγράφηκαν στην ΜΕΕΠ, κατά τις διάφορες φάσεις του προτεινόμενου έργου:

3.1. Επιπτώσεις κατά τη φάση κατασκευής

i. Επιπτώσεις στο έδαφος

Το έδαφος εκτιμήθηκε ότι δύναται να επηρεαστεί από την αποψίλωση της βλάστησης και την αποχέρσωση της καλλιεργούμενης γης, την σφράγιση εδάφους, τις χωματουργικές εργασίες, την διακίνηση βαρέων οχημάτων στο εργοτάξιο και από πιθανά περιστατικά διαρροής υλικών και διάβρωσης.

ii. Επιπτώσεις στους υδάτινους πόρους

Οι υδάτινοι πόροι και τα υδατικά στοιχεία της περιοχής εκτιμήθηκε ότι δύναται να επηρεαστούν από την σφράγιση εδάφους, τυχόν μη ορθή διαχείριση αποβλήτων, πιθανά περιστατικά διαρροής υλικών (όπως καυσίμων και μηχανέλαιων) και από τις χωματουργικές εργασίες που θα εκτελεσθούν στα πλαίσια του έργου.

iii. Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι κύριες δυνητικές επιπτώσεις που αναγνωρίσθηκαν αναφορικά με τον επηρεασμό της ποιότητας της ατμόσφαιρας αφορούν την εκπομπή σκόνης και καυσαερίων από τη διακίνηση βαρέων οχημάτων στο εργοτάξιο, την εκτέλεση χωματουργικών εργασιών και την αποθήκευσης μπάζων και πρώτων υλών.

iv. Επιπτώσεις στο ακουστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον

Το ακουστικό περιβάλλον της περιοχής αναμένεται να επηρεαστεί από το θόρυβο και θενήσεις-που-εκτιμάται-ότι-θα-παρέγονται-κατά-την-εκτέλεση-χωματουργικών-εργασιών, τη διακίνηση βαρέων οχημάτων και την κατασκευή του προτεινόμενου έργου.

v. Επιπτώσεις στην αισθητική της περιοχής/στο φυσικό τοπίο

Οι εκτιμώμενες επιπτώσεις ως προς την αισθητική του τοπίου της επιτροπής αφορούν κυρίως την δημιουργία, εγκατάσταση και λειτουργία του εργοταξίου για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

vi. Επιπτώσεις στην χλωρίδα και πανίδα/ορνιθοπανίδα

Η βιοτοικιλότητα του χώρου ανάπτυξης και της άμεσα περιβάλλουσας περιοχής του προτεινόμενου έργου δύναται να επηρεαστεί από την μεταφύτευση δέντρων και την αφαίρεση βλάστησης από τον χώρο ανάπτυξης, την εκπομπή σκόνης που μπορεί να κατακαθίσει σε είδη χλωρίδας.

vii. Επιπτώσεις λόγω παραγωγής αποβλήτων

Εκτιμήθηκε ότι η παραγωγή αποβλήτων υγρών και στερεών, θα αφορά μικρές και εύκολα διαχειρίσιμες ποσότητες, νοούμενου ότι θα εφαρμοστούν κατάλληλα μέτρα διαχείρισης.

3.2. Επιπτώσεις κατά τη φάση λειτουργίας

i. Επιπτώσεις στο έδαφος

Σχετικές επιπτώσεις δύναται να προκύψουν από τη σφράγιση εδάφους, τον καθαρισμό και την απομάκρυνση της βλάστησης, τον καθαρισμό των φωτοβολταϊκών πλαισίων και σε περιπτώσεις μη ορθολογικής διαχείρισης των επιφανειακών απορροών όμβριων υδάτων, στις οποίες ενδέχεται να παρατηρηθούν περιστατικά διάβρωσης.

ii. Επιπτώσεις στους υδάτινους πόρους

Οι υδάτινοι πόροι και τα υδατικά στοιχεία της περιοχής εκτιμήθηκε ότι δύναται να επηρεαστούν μερικώς από τις εργασίες συντήρησης του έργου, από τυχόν μη ορθολογική διαχείριση των επιφανειακών απορροών όμβριων υδάτων, όπως και από την σφράγιση του εδάφους που θα προκύψει, η οποία είναι πολύ περιορισμένη.

iii. Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Σχετικές αρνητικές επιπτώσεις δύναται να προκύψουν από τη μετακίνηση οχημάτων για σκοπούς συντήρησης του έργου, ενώ θετικές επιπτώσεις εκτιμάται ότι θα προκύψουν λόγω μείωσης της εκπομπής αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα ως αποτέλεσμα της πάραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

iv. Επιπτώσεις στην χλωρίδα και πανίδα/ορνιθοπανίδα

Η βιοποικιλότητα του χώρου ανάπτυξης και της άμεσα περιβάλλουσας περιοχής του προτεινόμενου έργου δύναται να επηρεαστεί κυρίως από την αφαίρεση βλάστησης, και την αλλαγή χρήσης γης. Καθώς τα δέντρα που εντοπίζονται εντός του χώρου θα διατηρηθούν, λαμβάνοντας υπόψη και την μεταφύτευση του ατόμου χαρουπιάς, οι σχετικές επιπτώσεις θεωρείται ότι τεριορίζονται.

v. Επιπτώσεις στην αισθητική της περιοχής/στο φυσικό τοπίο

Η αισθητική της περιοχής του ιτροτεινόμενου έργου εκτιμάται ότι θα επηρεαστεί λόγω της οπτικής όχλησης που θα προκληθεί από το προτεινόμενό έργο, των οποίων ανακλάσεων θα προκαλούνται, της αλλαγής χρήσης γης και της μεταφύτευσης δέντρων και αφαίρεση βλάστησης και υφιστάμενων καλλιεργειών.

vi. Επιπτώσεις στο ακουστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον

Περιορισμένος θόρυβος δύναται να προκύψει από την προσέλευση οχημάτων για σκοπούς συντήρησης του προτεινόμενου έργου, ενώ εκτιμήθηκε ότι δεν θα προκληθεί εκπομπή ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας από το προτεινόμενο έργο.

3.3. Συσσωρευτικές Επιπτώσεις

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρατέθηκαν στην ΜΕΕΠ και σύμφωνα με τα αποτελέσματά της, έχοντας λάβει υπόψη τα υφιστάμενα και προτεινόμενα έργα στην περιβάλλουσα περιοχή, γενικότερα δεν αναμένεται να προκληθούν σημαντικές συσσωρευτικές επιπτώσεις κατά την κατασκευή του προτεινόμενου έργου, καθώς οι αναπτύξεις που εντοπίζονται στην περιβάλλουσα περιοχή βρίσκονται ήδη σε λειτουργία. Κατά τη λειτουργία του προτεινόμενου έργου οι συναθροιστικές επιπτώσεις περιορίζονται σε θέματα οπτικής / αισθητικής του τοπίου, και της αλλαγής χρήσεως γης, όπως και σε θέματα μη ορθολογικής διαχείρισης όμβριων υδάτων. Για τα πιο πάνω η ΜΕΕΠ συμπεραίνει ότι μετριάζονται επαρκώς με τα μέτρα μετριασμού που προτείνονται σε αυτή.

3.4. Επιπτώσεις κατά τη φάση αποξήλωσης του έργου

Οι δυνητικές επιπτώσεις κατά την αποξήλωση του έργου, μετά το πέρας του κύκλου ζωής του αφορούν κυρίως την λειτουργία εργοταξίου για τις εργασίες αποξήλωσης και απομάκρυνσης των εγκαταστάσεων, τις εργασίες κατεδάφισης και απομάκρυνσης στοιχείων που θα δομηθούν από μπετόν, και την διαμόρφωση του χώρου στα πλαίσια αποκατάστασης του χώρου ανάπτυξης. Επίσης, στο πλαίσιο αποκατάστασης, σε σημεία όπου παρατηρηθεί διάβρωση του εδάφους προτάθηκε όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο φύτευσης κατάλληλων ειδών χλωρίδας.

Για όλες τις πιο πάνω δυνητικές επιπτώσεις προτάθηκαν σχετικά μέτρα μετριασμού με σκοπό να αποφευχθούν, περιοριστούν ή/και να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις που αναγνωρίσθηκαν. Σημειώνεται ότι για τις πλείστες από τις επιπτώσεις που αναφέρονται πιο πάνω, ο βαθμός επηρεασμού κρίθηκε, στην ΜΕΕΠ, ως χαμηλός ή/και αμελητέος, ιδιαίτερα μετά από την εφαρμογή των μέτρων που προτάθηκαν.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με την ΜΕΕΠ

Περιληπτικά, μερικά από τα κύρια μέτρα που προτάθηκαν για αντιμετώπιση των δυνητικών επιπτώσεων που εντοπίσθηκαν για την κάθε φάση του προτεινόμενου έργου, είναι:

4.1. Μέτρα για αντιμετώπιση των επιπτώσεων κατά την κατασκευή του έργου

- i. Αποφυγή εγκατάστασης βάσεων και πλαισίων στην περιοχή όπου υπάρχει υψημετρική διαφορά μεταξύ των τεμαχίων, αποφεύγοντας τις μεγάλες αλλαγές στη μορφολογία και γεωμορφολογία
- ii. Φύτευση ειδών με κατάλληλο ριζικό σύστημα που να συμβάλουν στον περιορισμό και αντιμετώπιση περιστατικών διάβρωσης, στην περιοχή όπου υπάρχει υψημετρική διαφορά μεταξύ των τεμαχίων
- iii. Τοπιοτέχνηση περιμετρικά των τεμαχίων ανάπτυξης με κατάλληλα είδη χλωρίδας, θαμνώδους βλάστησης
- iv. Η μετακινήσεις βαρέων οχημάτων να περιορίζονται μόνο εντός του οδικού δικτύου της περιοχής
- v. Εφαρμογή ορθολογικών πρακτικών διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων
- vi. Ετοιμασία και εφαρμογή Προγράμματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης
- vii. Εφαρμογή μέτρων για την αποτροπή ρύπανσης του εδάφους, και διαχείρισης περιστατικών ρύπανσης
- viii. Να γίνεται τακτική συντήρηση όλου του μηχανολογικού εξοπλισμού σε αδειοδοτημένα συνέργεια, εκτός του εργοταξίου του προτεινόμενου έργου
- ix. Να εφαρμόζονται πρακτικές περιορισμού της εκπομπής σκόνης στην ατμόσφαιρα
- x. Εφαρμογή ορθολογικών πρακτικών λειτουργίας μηχανημάτων, εξοπλισμού και οχημάτων
- xi. Οι κατασκευαστικές εργασίες να περιοριστούν αυστηρά εντός των ορίων του εργοταξίου και να αποφευχθεί ο επηρεασμός των δέντρων που συνορεύουν με τα τεμάχια ανάπτυξης
- xii. Θα γίνει μεταφύτευση ενός ατόμου χαρουπιάς (*Ceratonia siliqua*) σε άλλο σημείο εντός των τεμαχίων ανάπτυξης

- xiii. Η αποχέρσωση/αποψίλωση της χλωρίδας να γίνει με μηχανικούς ή χειροκίνητους τρόπους, ώστε να αποφευχθεί η χρήση χημικών
  - xiv. Η περίφραξη να επιτρέπει την διέλευση ερπετών και μικρών θηλαστικών
  - xv. Εφαρμογή ορθολογικών πρακτικών περιορισμού της παραγωγής θορύβου και δονήσεων
  - xvi. Παρακολούθηση του περιβαλλοντικού θορύβου, όπου κριθεί αναγκαίο, μέσω μετρήσεων
  - xvii. Εφαρμογή προγράμματος εκτέλεσης κατασκευαστικών εργασιών που να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, και τις καιρικές συνθήκες
  - xviii. Ετοιμασία και εφαρμογή σχετικού Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας
  - xix. Ενημέρωση και εκπαίδευση προσωπικού σε θέματα ασφάλειας και υγείας
  - xx. Λήψη κατάλληλων μέτρων πυροπροστασίας κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών εργασιών
  - xxi. Εφαρμογή κατάλληλων μεθόδων αποκατάστασης της βλάστησης, όπου κριθεί αναγκαίο
- 4.2. Μέτρα για αντιμετώπιση των επιπτώσεων κατά την λειτουργία του έργου**
- i. Ετοιμασία και εφαρμογή Προγράμματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης
  - ii. Εφαρμογή των περί Αποβλήτων Νόμων και των περί Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμών του 2021 κατά την λειτουργία του έργου (συντήρηση)
  - iii. Να γίνει δεντροφύτευση περιμετρικά του φωτοβολταϊκού πάρκου για την αισθητική ενσωμάτωση του έργου και την προσέλκυση πανίδας
  - iv. Εφαρμογή των προνοιών των περί Αποβλήτων Νόμων οχετικά με τη διαχείριση τυχόν αποβλήτων και κατά την αντικατάσταση εξοπλισμού
  - v. Τακτική συντήρηση εξοπλισμού σύμφωνα με τις σχετικές νομοθεσίες και τις οδηγίες του κατασκευαστή
  - vi. Λήψη μέτρων πυρασφάλειας για τα συστήματα αποθήκευσης ενέργειας (μπαταριών)
  - vii. Εκπαίδευση Προσωπικού σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας
- 4.3. Μέτρα για αντιμετώπιση των επιπτώσεων κατά την αποξήλωση του έργου**
- i. Εφαρμογή των περί Αποβλήτων Νόμων και των περί Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμών του 2021 κατά την αποξήλωση του έργου
  - ii. Εξομάλυνση εδάφους όπου κριθεί αναγκαίο
  - iii. Φύτευση κατάλληλων ειδών χλωρίδας όπου παρατηρηθεί διάβρωση

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Για το προτεινόμενο έργο δεν κρίθηκε αναγκαία η εκπόνηση σχετικής Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, λόγω της χωροθέτησής του.

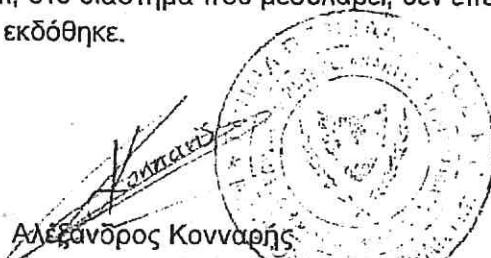
6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, τα συμπληρωματικά στοιχεία, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκόμενων Τμημάτων και Φορέων, και την επιτόπια επίσκεψη που εκτελέσθηκε. Επίσης, λήφθηκε υπόψη η Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής,

με ημερομηνία 21.02.2022, για την Στρατηγική Μελέτη Επιπτώσεων στο Περιβάλλον σχετικά με τη Χωροθέτηση των Έργων που αξιοποιούν ΑΠΕ στον τομέα της Ηλεκτροπαραγωγής, βάσει της οποίας τα τεμάχια ανάπτυξης του προτεινόμενου έργου δεν εμπίπτουν σε περιοχή αποκλεισμού. Μετά από αξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων, που επισυνάπτεται, και με την προϋπόθεση να τηρούνται οι προδιαγραφές λειτουργίας του κατασκευαστή, όπως και να γίνεται λεπτομερής και συνεχής έλεγχος του έργου, σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Η Γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος όσο και η ισχύς της πολεοδομικής ή άλλης άδειας, νουσμένου ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί, δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων αυτή εκδόθηκε.

για Αν. Διευθύντρια Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.005.001.230

3 Ιουλίου 2024

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

ΕΡΓΟ «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 3,2MW ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΕΡΣΕΦΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»

ΑΡ. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ: ΛΑΡ/00642/2023

Στα πλαίσια της αξιολόγησης του έργου και της Μελέτης του, οι απόψεις των Τμημάτων / Υπηρεσιών / Φορέων που απαρτίζουν την Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της Επιτροπής.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το Τμήμα Γεωργίας εξέφρασε τις απόψεις του γραπτώς, μέσω επιστολής με ημερομηνία 17 Φεβρουαρίου 2023, στα πλαίσια των διαβουλεύσεων που έγιναν από τους μελετητές του έργου. Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι το Τμήμα Γεωργίας δεν βλέπει με θετική προσέγγιση το προτεινόμενό έργο. Καθώς το έδαφος στα υπό μελέτη τεμάχια χαρακτηρίζεται ως ημιγόνιμο, ενώ τα τεμάχια αποτελούν μέρος ενιαίας, συμπαγούς έκτασης η οποία αξιοποιείται για γεωργικούς σκοπούς, με την καλλιέργεια σιτηρών, ενώ στην γύρω περιοχή παρατηρείται γεωργοκτηροφική δραστηριότητα με την καλλιέργεια σιτηρών και κτηνοτροφικών υποστατικών.

Στα πλαίσια της διαβούλευσης που έγινε για το έργο και την Μελέτη του, δεν υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος απόψεις ή παραστάσεις από το κοινό εντός του ιτροκαθηρισμένου διαυτήματος τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής Γνωστοποίησης με δύο (2) εφιμερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι τα περισσότερα μέλη της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εξέφρασαν αρνητική θέση προς την υπολοποίηση του προτεινόμενου έργου, κυρίως λόγω μη προσκόμισης επαρκών στοιχείων σχετικά με τη σύνδεση του προτεινόμενου έργου με το δίκτυο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ). Το Τμήμα Περιβάλλοντος ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής, μέσω επιστολής του, με Αρ. Φακ. 02.10.011.005.001.230 και ημερομηνία 02/07/2024, ότι η θετική προσέγγιση της Περιβαλλοντικής Αρχής για το έργο δεν επεκτείνεται και δεν συμπεριλαμβάνει τις υπόδομές σύνδεσης του έργου με το σύστημα μεταφοράς ενέργειας, και ότι οι απόψεις της Περιβαλλοντικής Αρχής για τη σύνδεση του έργου θα διαμορφωθούν μετά από την αξιολόγηση της σχετικής μελέτης σύνδεσης που θα πρέπει να εκπονηθεί σπό τον Κύριο του Έργου για την υποδομή σύνδεσης.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΙΟΥΛΙΟΣ, 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΜΕΕΠ για την κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου ιδιοκτησίας της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ισχύος 3,2MW, στην κοινότητα Τερσεφάνου, στην επαρχία Λάρνακας

Αρ. Πολεοδομικής Αίτησης: ΛΑΡ/00642/2023

ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών τρού επιβάλλονται με την παρούσα Γνωμοδότηση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, το Τμήμα Περιβάλλοντος θα μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος, οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου, χωρίς την υποχρέωση για οποιαδήποτε αποζημίωση από την Κυπριακή Δημοκρατία.
4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
5. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή ενδέχεται να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου του 2002, και των τροποποιήσεών του, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
6. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
7. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής να και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
8. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.
9. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή παρατήρησης αμέλειας.

10. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή της προσωπικού αντανακλάσεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο σε μακρινές αποστάσεις.
11. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Γνωμοδότησης κατά το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου.
12. Σε περίπτωση ουσιώδους επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, ο κύριος του έργου να διαβουλευτεί με το Τμήμα Περιβάλλοντος, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο οι τροποποιήσεις εμπίπτουν στους περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 έως 2023.
13. Η προτεινόμενη σύνδεση του έργου με το δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας να υποβληθεί στην Περιβαλλοντική Αρχή, για αξιολόγηση, βάσει των προνοιών του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [Ν. 127(Ι)/2018], και των τροποποιήσεών του, όταν ολοκληρωθούν οι σχετικές μελέτες/σχεδιασμοί από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς. Οι σχεδιαστικές λύσεις που θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των αρμόδιων αρχών, των μελών της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, και συγκεκριμένα του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου που εισηγήθηκε να γίνει υπογειοποίηση της σύνδεσης του έργου με το δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω και της απόστασης από τον υποσταθμό σύνδεσης, και την εκτίμηση του Κυρίου του έργου ότι η γραμμή όδευσης για τη σύνδεση του έργου θα ακολουθήσει τους εγγεγραμμένους δρόμους/μονοπάτια στα όρια των τεμαχίων, από τον χώρο ανάπτυξης μέχρι και το σημείο τελικής σύνδεσης με το δίκτυο. Ο όρος είναι Ουσιώδης.
14. Μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών (πολεοδομική αδεια, αδεια οικοδομής, κ.α.) και την λειτουργία της εγκατάστασης, αν παρατηρηθούν επιπρόσθετα περιβαλλοντικά ζητήματα λόγω κατασκευής ή / και λειτουργίας της προτεινόμενης ανάπτυξης που δεν καλύπτονται από τους όρους της παρούσας Γνωμοδότησης, ο κύριος του έργου πρέπει να επανέλθει για επαναξιολόγηση των επιπτώσεων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Αγορικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ.), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2022 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους.
2. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.
3. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου

Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν.

4. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την έργου που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως απο δεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
5. Οι ποσότητες μπαζών / υλικών εκσκαφής που θα προκύψουν από το έργο να γίνει προσπάθεια να επαναχρησιμοποιηθούν για επιχωματώσεις στο έργο στο μέγιστο δυνατό βαθμό και να καταβληθεί προσπάθεια επίτευξης μηδενικού χωματουργικού ισοζυγίου κατά τη διάρκεια των χωματουργικών εργασιών της φάσης κατασκευής του έργου. Τυχόν περίσσεια μπαζών που πιθανόν να προκύψει να τύχει διαχείρισης σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμους και των τροποποιήσεών του.
6. Οι εργασίες και η αποθήκευση υλικών να περιορίζονται αποκλειστικά εντός των τεμαχίων χωροθέτησης του έργου. Να μην γίνει καμιά επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
7. Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών σε θέσεις όπου δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή και τη βλάστηση, εντός της περιμετρικής περίφραξης. Στους χώρους αποθήκευσης αδρανών να χρησιμοποιούνται μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.
8. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί με κατάλληλη περίφραξη, η οποία να είναι φιλική προς το περιβάλλον. Η περίφραξη να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν και να επιτρέπει στην πανίδα της περιοχής να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.
9. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανακλάσεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.
10. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που θα εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο για προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
11. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας τόσο για την προστασία των εργαζομένων, όσο και του κοινού (π.χ. σήμανση, κιγκλιδώματα εκατέρωθεν των εκσκαφών, κλπ.).

12. Όλα τα οικοδομικά υλικά να αποθηκεύονται σε περιφραγμένο χώρο, η δε έκταση που θα χρησιμοποιηθεί, να καθαρισθεί μετά το πέρας των εργασιών και, αν είναι δυνατό, να επαναφερθεί στην αρχική της κατάσταση.
13. Στους χώρους του εργοταξίου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.
14. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μη χρησιμοποιημένα μηχανέλαια, καύσιμα, κλπ.) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία.
15. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαϊάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες άρχες.
16. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο της περιοχής. Να μην γίνει καμία αναβάθμιση του οδικού δικτύου (π.χ. ασφαλτόστρωση ή διαπλάτυνση).
17. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οτοιεσδήποτε διαρροές και σίμων, μηχανέλαιων.
18. Η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών πλαισίων να προσαρμόζεται στο ανάγλυφο της περιοχής.
19. Η προτεινόμενη μεταφύτευση του ατόμου χαρουπιάς να γίνει προσεγμένα και με γνώμονα την αποφυγή πρόκλησης ζημιάς στο δέντρο. Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.
20. Να διασφαλιστεί ότι τα υπόλοιπα από τα υφιστάμενα δέντρα στην περιμέτρο των τεμαχίων δεν θα αποκοπούν. Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.
21. Τυχόν εκρίζωση, αφαίρεση ή μεταφύτευση δέντρων, για τα είδη που εμπίπτουν στον περί Δασών Νόμο, να γίνεται μόνο μετά από έγκριση του Τμήματος Δασών.
22. Να γίνει φύτευση περιμετρικά του χώρου του έργου, καθ' όλο το μήκος του χώρου που θα περιφραχθεί, με τοπικά δέντρα ή/και θάμνους, με την καθοδήγηση του Τμήματος Δασών. Το ύψος των φυτών να μην εμποδίζει την απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων. Στην τοπιοτέχνηση του χώρου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη. Κατά μήκος της περιφραξης στο βόρειο άκρο του χώρου ανάπτυξης δύναται να φυτευτούν και ψηλότερα είδη, εφόσον δεν θα επηρεάζεται η απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων.
23. Να γίνει φύτευση θαμνώδων ειδών, όπως το κανονικό ή το έρπον δεντρολίβανο (*Rosmarinus officinalis prostratus*), σύμφωνα με τις προτάσεις που γίνονται στην ΜΕΕΠ, με την καθοδήγηση του Τμήματος Δασών, στο κεντρικό μέρος του προτεινόμενου έργου που δεν θα αναπτυχθεί λόγω απότομων κλίσεων εδάφους, για την πρόληψη και αντιμετώπιση της διάβρωσης του εδάφους.

24. Να μην γίνεται χρήση οποιονδήποτε εντομοκτόνων ή παρασιτοκτόνων στην περιοχή όπου θα εγκατασταθεί το έργο ή στην ευρύτερη περιοχή
25. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
26. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:
- Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.
  - Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
  - Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
  - Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπτασμένο.
  - Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
  - Όταν απαιτείται, να γίνεται διαβροχή των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή έκλυσης/εκπομπής σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
  - Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια.
  - Να μειωθεί κατά το δυνατόν των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
  - Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
  - Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος
27. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
  - Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
  - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
  - Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων, όπου είναι εφικτό.
  - Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι σαββατοκύριακα ή αργίες, για αποφυγή πρόκλησης όχλησης.
  - Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται, κατά το δυνατόν, η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.

- vii. Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό λιγότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.
28. Οι ρύποι που θα εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπει ο περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμος, και οι τροποποιήσεις του.
29. Το επιφανειακό έδαφος να διατηρηθεί και να παραμείνει ασφράγιστο και ασυμπίεστο ώστε να διατηρείται η φυσική χαμηλή βλάστηση και να προστατεύεται το έδαφος από διάβρωση καθώς και για να μπορεί να απορροφά τα όμβρια ύδατα ώστε να μην αυξηθεί ο κίνδυνος πλημμύρας στην περιοχή. Ο όρος αυτός είναι Ουσιώδης.
30. Ο Κύριος του Έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.
31. Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων στη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών του έργου, αυτές να διακοπούν άμεσα και να ειδοποιηθεί το Τμήμα Αρχαιοτήτων για να προβεί στη δέουσα αρχαιολογική έρευνα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Περί Αρχαιοτήτων Νόμου (ΚΕΦ.31). Ο όρος αυτός είναι Ουσιώδης.
32. Να προηγηθεί ενημέρωση της τοπικής αρχής για επιτόπια υπόδειξη του αγωγού ύδρευσης UPV110MM που υφίσταται σε βάθος 1,10 – 1,20 μέτρων εντός του δημόσιου μονοπατιού που διέρχεται βορειοδυτικά του τεμαχίου με αρ. 148 (Φ./Σχ.: 50/28), αν ενδέχεται να γίνει εκσκαφή σε τέτοιο βάθος πλησίον του ορίου του εν λόγω τεμαχίου. Ο όρος αυτός τέθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο Τερσεφάνου. Ο όρος αυτός είναι Ουσιώδης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

---

1. Να τοποθετηθεί κατάλληλη σήμανση και να απαγορεύεται η είσοδος σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο.
2. Εάν εγκατασταθεί εξωτερικός φωτισμός, να σχεδιαστεί με τρόπο που να αποφεύγονται οι αντανακλάσεις και οι οχλήσεις σε γειτονικές ιδιοκτησίες και η διάχυση φωτός προς τα πάνω. Επίσης, να μην χρησιμοποιείται φωτισμός κατά τις βραδινές ώρες εκτός σε έκτακτες περιπτώσεις.
3. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου, ο οποίος σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία να λάβει τα κατάλληλα μέτρα (π.χ. αποψίλωση ξηράς βλάστησης κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης υποδομής αντικεραυνικής προστασίας, και να προμηθευτεί τον απαιτούμενο πυροσβεστικό εξοπλισμό (πυροσβεστήρες κ.λπ.) για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που δύναται να επηρεάσουν το ανθρωπογενές και το φυσικό περιβάλλον.
4. Το καθάρισμα των αγριόχορτων και απομάκρυνση να γίνεται μεταξύ Μαΐου και Ιουνίου.
5. Για την καταπολέμηση των αγριόχορτων να προτιμούνται μηχανικά μέσα. Σε περίπτωση όπου αυτό δεν είναι εφικτό, η όποια χρήση σκευασμάτων ζιζανιοκτόνων να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες του περί Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων Νόμου του 2011, και των τροποποιήσεών του, καθώς και με Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΚΔΠ 93/2018).

6. Να αποφεύγεται η χρήση χημικών καθαριστικών για τα πλαίσια.
7. Για οποιαδήποτε απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα επίσης, με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022.
8. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του έργου. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται άμεσα των όποιων βλαβών, ιδιαίτερα όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.
9. Ο κύριος του έργου είναι υπεύθυνος για την ετοιμασία και εφαρμογή Προγράμματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης.
10. Πριν από την εκτέλεση εργασιών συντήρησης του έργου, να προηγείται έλεγχος στον εξοπλισμό του για τυχόν ύπαρξη φωλιών ειδών πανίδας, έτσι ώστε να αποφεύγεται η καταστροφή τους.
11. Να γίνεται καταγραφή τυχόν θανάτων πτηνών και άλλων ειδών και να γίνεται ενημέρωση της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, για εφαρμογή μέτρων όπου καταστεί απαραίτητο.
12. Η συντήρηση των πλαισίων να γίνεται πριν ή μετά την περίοδο φωλεοποίησης ειδών πτηνοπανίδας (Μάρτιος – Ιούνιος) για την ελαχιστοποίηση της δυνητικής ενόχλησης στα είδη.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον, και το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό να επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
3. Στο πλαίσιο αποκατάστασης του χώρου, να γίνει προσπάθεια για επαναφορά και βελτίωση της γόνιμοτητας του εδάφους χρησιμοποιώντας φυτοτεχνικές αποκαταστάσεις, σε συνεννόηση με το Τμήμα Γεωργίας.
4. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο του έργου, χωρίς να γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
5. Στο πλαίσιο αποκατάστασης του χώρου, σε σημεία όπου παρατηρηθεί διάβρωση του εδάφους να εξεταστεί το ενδεχόμενο φύτευσης κατάλληλων ειδών χλωρίδας.
6. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων, όπως αυτοί τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ιούλιος 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Αρ. Φακ. μας: ΔΔΑ/Β19097-1-1F400468982

Αρ. Φακ. σας: ΛΑΡ/Δ18/23

Παναγιώτης Λοΐζιάς
ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΗΚ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ημερομηνία: 8/2/2023

Αγαπητέ κύριε

ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ ΠΑΡΚΟ ΙΣΧΥΟΣ 3,2MWp ΤΗΣ ΑΗΚ

Περιοχή: ΤΕΡΣΕΦΑΝΟΥ Τεμ: 139,148

Τμήμα: - Ενορία: - Φ/Σ: L 28

Αναφέρομαι στην επιστολή σας για το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Απαιτείται Ηλεκτρικός Υποσταθμός

Για την σύνδεση της μονάδας παραγωγής ΑΠΕ στην προτεινόμενη ανάπτυξη χρειάζεται να εγκατασταθεί 1 επίγειος Ηλεκτρικός Υποσταθμός μέσα στο χώρο της Ανάπτυξης και να γίνει πρόνοια για υπόγεια διασύνδεση του υποσταθμού με το δωμάτιο ελέγχου παραγωγού.

Ο Υποσταθμός θα εξασφαλιστεί από την ΑΗΚ με βάση συμφωνία μεταξύ της ΑΗΚ και των ιδιοκτητών.

Ο αναγκαίος χώρος, τα δικαιώματα διάβασης, τοποθέτησης και συντήρησης υπογείων καλωδίων, καθώς και το κτίριο του Υποσταθμού Διανομής θα πρέπει να εκμισθωθούν στην ΑΗΚ, έναντι του μισθώματος των 10ευρώ το χρόνο, για δόσο χρονικό διάστημα το Φωτοβολταϊκό Πάρκο θα βρίσκεται σε λειτουργία και διασυνδεδεμένο με το Δίκτυο της ΑΗΚ.

Ο προτεινόμενος υποσταθμός προτείνεται να εγκαθιδρυθεί στο μέρος του τεμαχίου που σημειώνεται με κύκλο χρώματος κόκκινου, όπως φαίνεται στο σχέδιο που επισυνάπτεται.

Η κατασκευή του κτιρίου και άλλων δομικών έργων του Υποσταθμού πρέπει να γίνει σύμφωνα με τα αρχιτεκτονικά σχέδια που συμφωνήθηκαν και τις απαιτήσεις και προδιαγραφές της Αρχής. Η επίβλεψη της ανέγερσης αποτελεί ευθύνη του Αιτητή, πρέπει δε να γίνει από τον Επιβλέποντα Μηχανικό της Ανάπτυξης του αιτητή.

Η παραλαβή του Υποσταθμού θα γίνει μόνον όταν επιβεβαιωθεί από τους αρμόδιους λειτουργούς της Αρχής ότι κατασκευάστηκε/αν σύμφωνα με τις πιο πάνω απαιτήσεις της. Αποτυχία στην ικανοποίηση των απαιτήσεων της Αρχής δυνατόν να έχει ως συνέπεια αυξημένα κόστη και καθυστέρηση στη σύνδεση της ανάπτυξης.

Παρατηρήσεις/Επιπρόσθετοι όροι

1) Σε περίπτωση που υπάρχουν πολλαπλές αιτήσεις για σύνδεση παραγωγών ενέργειας στην ίδια περιοχή, η ΑΗΚ δεν δεσμεύεται ότι θα είναι σε θέση να διαθέσει στο δίκτυο της όλη την

Σελ. 1 από 2

παραγόμενη ενέργεια των αιτητών.

- 2) Σύμφωνα με τον Τεχνικό Οδηγό της BDEW, Έκδοση Ιούνιος 2008, «Generating Plants Connected to the Medium Voltage Network», παράγραφος 2.3 (Admissible Voltage Changes), η μεταβολή (αύξηση ή μείωση) της Τάσης υπό σταθερές συνθήκες στο Σημείο Σύνδεσης, λόγω της σύνδεσης του συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ, δεν πρέπει να ξεπερνά το 2%. Εάν η μεταβολή της τάσης στο σημείο σύνδεσης ξεπερνά το 2%, η ΑΗΚ δεν δεσμεύεται ότι θα είναι σε θέση να διαθέσει στο δίκτυο της όλη την παραγόμενη ενέργεια των αιτητών. Σε αυτή την περίπτωση ο παραγωγός θα πρέπει να μειώσει την ισχύ του φωτοβολταϊκού πάρκου σύμφωνα με τις οδηγίες της ΑΗΚ έτσι ώστε να ικανοποιηθεί ο πιο πάνω περιορισμός που προκύπτει από τους Κανόνες Διανομής και του σχετικού Τεχνικού Οδηγού του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής.
- 3) Για έκδοση προκαταρκτικής προσφοράς, ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλει αίτηση στην Αρχή Ηλεκτρισμού προσκομίζοντας τα απαιτούμενα πιστοποιητικά, δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα τα οποία αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ 1 (επισυνάπτεται).
- 4) Για έκδοση των τελικών όρων από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΑΗΚ), ο αιτητής θα πρέπει να αποδεχτεί τους όρους της προκαταρκτικής προσφοράς και να προσκομίσει τα απαραίτητα πιστοποιητικά, δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα που αναγράφονται στο

Με εκτίμηση

Κώστας Μεσημέρης
ΔΣΔ Περιφέρειας
(Διαχειριστής Συστήματος Διανομής)

Αρμόδιος Λειτουργός για επικοινωνία: Θεοδώρα Σιόκουρου Τηλ: 24204036 Φαξ: 24204207
Αλκηστή Καλοπετρίδη Τηλ: 24204022 Φαξ: 24204025

Εσωκλ:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΛΗΞΗ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΕ 151kWp ή χρι 8MWp

ΕΝΤΥΠΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ, ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (ΑΗΚ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΙΘΑΝΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

Κατάλογος Απαιτούμενων Δικαιολογητικών	
1	Αντίγραφό της Άδειας ή Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ που έκδοθήκε στόν Παραγωγό από τη ΡΑΕΚ, η οποία βρίσκεται σε ισχύ για το προτεινόμενο με την σύτηση έργο
2	Τοποθεσία εγκατάστασης Σύστηματος Παραγωγής ΑΠΕ, δήλωση του αριθμού Τεμαχίου, Τμήματος και Φύλλου Σχεδίου, επισυνάπτοντας:
3	<p>Τοπογραφικά/Κτηματικά Σχέδια με τη σφραγίδα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χιλιομετρίας, στα οποία να είναι σημειωμένα όλα τα τεμάχια εντός των οποίων θα εγκατασταθεί το Σύστημα Παραγωγής ΑΠΕ, η διάταξη του Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ και το κτίριο Ελέγχου των Παραγώγων (ΚΕΠ)</p> <p>(i) Αντίγραφο Τίτλου/ων Ιδιοκτησίας για όλα τα τεμάχια εντός των οποίων θα υλοποιηθεί έργο. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης είναι δισφορευτικός από τον απητή, θα πρέπει για προσκομίζεται η γραπτή του ουγκατάθεση ή επίκυρωμένο ένοικοπατητήριο έγγραφο.</p> <p>(ii) Επικυρωμένη Σύμβαση Μίσθωσης / Ενοικίαστηρίου Εγγράφου τούτων τεμαχίου/ων, σε περίπτωση που τούτα τεμάχια δεν είναι στην ιδιοκτησία τούτου απητή.</p>
4	<p>Για Φυσικό πρόσωπο: Αντίγραφο Δελτίου Ταυτότητας</p> <p>Για Νομικό πρόσωπο:</p> <ul style="list-style-type: none"> I) Πρόσφατο Αντίγραφο Πιστοποιητικού Σύστασης Εταιρείας από τον Εφορο Εισαρειών και Επίσημο Παραλήπτη, Αριθμός Εγγραφής Εταιρείας, Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (έστω και αν είναι γεοσύνθετη). II) Πρόσφατο Αντίγραφο Πιστοποιητικού Μετόχων της Εταιρείας από τον Εφορο Εισαρειών και Επίσημο Παραλήπτη. III) Πρόσφατο Αντίγραφο Πιστοποιητικού Διευθυντών της Εταιρείας από τον Εφορο Εισαρειών και Επίσημο Παραλήπτη.
5	Υπογεγραμμένη δήλωση ότι για το εν λόγω έργο δεν έχει υποβληθεί αίτηση κάτω από οποιοδήποτε άλλο Σχέδιο Χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης των ΑΠΕ.

Η αίτηση θα παραλαμβάνεται μόνο εάν είναι πλήρως συμπληρωμένη και συνοδεύεται από όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, πιστοποιητικά και δικαιολογητικά.

Σημείωση:

- Ο ΔΣΔ (ΑΗΚ), αναλόγως της περίπτωσης, δύναται να ζητήσει επιπρόσθετες πληρόφοριές και υποχειρίδια συμπεριλαμβανομένου και του συνολικού κόστους του έργου όταν αυτό ολοκληρωθεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

**ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΜΕ ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΛΗΞΗ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΝ ΕΡΓΟΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ
ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ**

**ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΕ 151kWp μέχρι 8MWp
ΕΝΤΥΠΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΑΛΛΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΉΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟ ΜΕ ΤΗΝ
ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΌΡΩΝ
ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (ΑΗΚ)**

A. Κατάλογος Απαιτούμενων Δικαιολογητικών που πρέπει να υπόβληθούν με την αίτηση

1	Αποδοχή της Προκαταρκτικής Προσφοράς (Προκαταρκτικών Όρων) Σύνδεσης και Λειτουργίας Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ με το Δίκτυο Διανομής. Όλες οι σέλιδες της Προκαταρκτικής Προσφοράς θα πρέπει να μονογραφούν και να υπογραφεί η «ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ».	☐
2	Αποδοχή του Παραρτήματος «Α» (ΕΙΔΙΚΟΙ, ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΆΛΛΟΙ ΌΡΟΙ) της Προκαταρκτικής Προσφοράς. Όλες οι σέλιδες του Παραρτήματος «Α» θα πρέπει να μονογραφούν και να υπογραφεί η «ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ «Α» ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ».	☐
3	Αποδοχή του Παραρτήματος 1 (ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΌΡΩΝ) της Προκαταρκτικής Προσφοράς Όλες οι σέλιδες του Παραρτήματος 1 θα πρέπει να μονογραφούν και να υπογραφεί η «ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΘΔΗΓΟΥ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΌΡΩΝ».	☐
4	Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης του Έργου από γραπτά η πιστωτικό ίδρυμα ύψους 34 ευρώ ανά συγκατεστημένο kW υπό ΑΠΕ για την επενδύση του Έργου με ανώτατο ποσό τις 100.000 ευρώ. Η Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης του Έργου θα πρέπει να είναι στη μορφή του προτύπου που έχει δημοσιεύσει το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπόρου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (το Υπόμνημα) με την Ανακοίνωση του λεχέριου στις 3 Οκτωβρίου 2017. Οι ενδιστερόμενοι μέτοροι για προμηθευτών το πρότυπο έγγυησης επιστολής πιστής εκτέλεσης έργου από την ιστοσελίδα του Υπουργείου www.moit.gov.cy ή την ιστοσελίδα της ΑΗΚ www.eac.com.cy κάτω από το πεδίο/κάρτελ «Ανάγνωσμες Πηγές Ενέργειας» ή σε εντυπη μορφή από τα κατά τόπους Κέντρα Διάχειρισης Αίτησης (ΚΔΑΙ) των Περιφερειακών Γραφείων του Διάχειριστη Συστήματος Διανομής (ΑΗΚ).	☐
5	Χωροταξικός σχεδιασμός του προτεινόμενου έργου. Χωροταξικό σχέδιο (κάτιοψη και πλάγια άποψη) της αγάπτηζης.	☐
6	Εγκρινές φωτογραφίες του προτεινόμενου χώρου εγκατάστασης (τουλάχιστον μια από κάθε πλευρά στην οποία να σημειώνεται ο προσανατολισμός).	☐
7	Αντίγραφο της Δήλωσης Συμμόρφωσης (EC Declaration Conformity) με τις συναφείς Ευρωπαϊκές Οδηγίες από τον κατασκευαστή και τη σήμανση CE, για τον εξοπλισμό, τα συστήματα και τα τιμολόγια που θα χρησιμοποιηθούν, τα Φωτοβολταϊκά Πλαίσια, τους μετατροπείς Τάσης (inverter) και όλες βάσεις στήριξης.	☐
8	Αντίγραφο εντύπου βιβλιαρίου τεχνικών προδιαγραφών ή ίση κατασκευαστή για κάθε σύστημα/μηχάνημα ή έξπλισμό που πρόκειται να εγκατασταθεί και αφορά την υπό αίτηση επενδύση.	☐
9	Ηλεκτρολογικά σχέδια εγκατάστασης και σύνδεσης των διαφόρων τμημάτων του Φωτοβολταϊκού Συστήματος. (Τα σχέδια πρέπει να ετοιμάζονται από τον κατασκευαστή/εγκαταστάτη του Φωτοβολταϊκού Συστήματος και να είναι υπογεγραμμένα από αρμόδιο Ηλεκτρολόγο Μηχανικό, μέλους του ΕΤΕΚ).	☐
B. Κατάλογος Απαιτούμενων Δικαιολογητικών που πρέπει να υποβληθούν με την αίτηση για τον έλεγχο της Εγκαταστάσης του Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας		
1	Πολεοδομική Άδεια εγκατάστασης/κατάσκευής του Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ	☐
2	Άδεια Οικοδομής εγκατάστασης/κατασκευής του Συστήματος Παραγωγής ΑΠΕ. Η Άδεια Οικοδομής του υποσταθμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (όπου εφαρμόζεται) θα πρέπει να εξασφαλιστεί και να	☐

	υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους, τις απαιτήσεις και τις διοδικούσιας που ακολουθείται από τον ΔΣΔ (ΑΗΚ).	
Γ. Εν γραφή πουθενά πρέπει να έχει σφαλιστούν ή πριν από τη σύνδεση και παράλληλη λειτουργία κατά την έναρξη εμπορικής λειτουργίας του Έργου.		

Η αίτηση θα παραλαμβάνεται μόνο εάν είναι πλήρως συμπληρωμένη και συνοδεύεται από όλα τα απαίτουμενα στοιχεία, πιστοποιητικά και δικαιολογητικά.

Ο ΔΣΔ (ΑΗΚ), ανδρόγυνος της περιπτώσης, δύναται να ζητήσει επιπρόσθετες πληροφορίες και στοιχεία, συμπεριλαμβανόμενου και του συνολικού κοστούς του έργου όταν αυτό σλοκληρώθει.

